

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-03-26
Besvaras senast
2018-04-17

Till statsrådet Tomas Eneroth (S)

2017/18:452 Miljö- och klimatomställning av personbilar

Av de drygt 4,8 miljoner personbilar som är i trafik i dag är 92 procent bensin- eller dieselbilar, och ungefär 40 procent är dieselbilar. Från staten sida har det under årens lopp skickats olika signaler till konsumenter om vad konsumenten ska prioritera. När debatten har handlat om energieffektivitet och klimatpåverkan har till exempel dieselbilarnas fördelar lyfts fram. När det gäller luftkvalitet har däremot ambitionerna handlat om att begränsa, eller förbjuda, dieselbilar. Andelen fossilfria personbilar är fortfarande liten sett till de 4,4 miljoner bensin- och dieseldrivna fordon som rullar på våra vägar.

Den stora utmaningen ur klimatsynpunkt är att ställa om denna sektor. Vägtrafiken, till exempel, står för 30 procent av CO₂-utsläppen jämfört med inrikesflyget som står för 2 procent av CO₂-utsläppen. Alla aktörer på marknaden bör ha skyldighet att underlätta klimatsmarta val.

Energimyndigheten har visat att körning med en elbil eller en dieselbil, tankad med HVO, ger lägst utsläpp. Ur energieffektivitetssynpunkt är dieselbilar effektiva men fossila drivmedel ger höga utsläpp av växthusgaser. Bensin ger störst utsläpp följt av diesel och flytande naturgas. Lägst utsläpp ger HVO (hydrerad vegetabilisk olja) och biobensin. Ett syfte med miljözoner är att ge kommuner möjlighet att åtgärda problem med luftkvalitet, vilket inte alltid är lika med bästa klimateffekt. Problemet med förbud för vissa bilar är att personbilar som kan vara ett bra alternativ ur klimatsynpunkt inte klarar regler som bygger på luftkvalitetsskäl.

Många konsumenter – bilägare – vill göra klimatsmarta val. Men det är inte alltid enkelt att kunna eller veta hur man kan bidra. Konsumenter som vill tanka personbilen med HVO har svårt att få information om detta är möjligt. I vissa fall får man inget besked alls, i andra fall får konsumenter besked om att garantin inte gäller om man tankar med HVO. Konsumenter som vill bidra till att minska klimatutsläppen hamnar i kläm mellan olika intressen och aktörer. Statliga regler är kortsiktiga och ändras genom att ta nya inriktningar. Alla aktörer på marknaden drar inte åt samma håll. En del konsumenter kan även känna sig vilseledda av bilföretagens miljö- och klimatdeklarationer som inte alltid varit korrekta.

Den svenska personbilsflottan är stor, och omställningen kommer ta tid. Att byta ut nästan 2 miljoner dieselbilar på kort sikt är knappast realistiskt. De

fossila drivmedlen, bensin och diesel, dominerar i dag som drivmedel. Alternativa bränslen är en angelägen prioritet. Lastbilar, bussar och andra fordon som körs på diesel har dock hittat ett alternativ genom att köra på HVO.

Det är inte möjligt för alla bilägare att ställa bilen helt. Det kan fungera på orter med andra alternativ, som väl utbyggd kollektivtrafik och fungerande cykelstråk. Men bilen är på många håll i landet en förutsättning för att kunna leva och bo. Stockholms län har den lägsta personbilstätheten med 404 personbilar i trafik per 1 000 invånare. Bland de tio kommuner med högst biltäthet återfinns fyra kommuner i Dalarnas län och tre kommuner i Värmlands län. Vad gäller kommuner med lägst biltäthet tillhör åtta Stockholms län. Att kunna ställa om 4,4 miljoner bensin-och dieseldrivna bilar är en stor utmaning.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Tomas Eneroth:

1. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att konsumenterna – bilägarna – ska kunna få besked om huruvida bilen kan tankas med fossilfria alternativ som till exempel HVO?
2. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att utformningen av garantiregler och andra regler som är avsedda att skydda bilägarens intressen ska medverka till en snabbare omställning av befintliga bilar till mer klimatsmarta val?
3. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att informationen om miljö- och klimatprestanda vid köp av personbilar ska kvalitetssäkras?
4. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att konsumenter får långsiktiga spelregler och villkor?

.....

Nina Lundström (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders